

identity to phenomena should be contemplated as the dharmadhātu. {DDS}

COLLOC.:

ཀུས་པར་སྦྱོམ། ཀུས་པར་བསྦྱོམས། ཀུས་པར་
བསྦྱོམ། ° to extensively cultivate ▸ བྱང་སེམས་
རྒྱལ་གྱིས་བདག་མེད་པའི་ལྷ་བ་རིགས་པའི་
རྒྱལ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྦྱོ་ནས་ཀུས་པར་
བསྦྱོམས། Bodhisattvas extensively cultivate the
view of selflessness from the perspective of
limitless numbers of reasonings. {Gōn}

རྒྱལ་པར་སྦྱོམ།¹ རྒྱལ་པར་བསྦྱོམས། རྒྱལ་པར་
བསྦྱོམ། ° to thoroughly cultivate; to precisely
meditate ▪ (√bhū): {DHS} bhāvanā ▸ འཕྲོ་ལོ་
ཐོན་འགྲོ་གོ་རིམས་བཞིན། ལྷ་ཉིད་ཇི་ལྟར་འབྱུང་
བ་དག་དབུས་སུ་རྒྱལ་པར་བསྦྱོམ་པར་བྱ། In ac-
cordance with the stages of the preliminary
cakra [meditation], you should thoroughly cul-
tivate in the middle [of that] the arising of just
that very deity. {DHS}

བར་མ་ཆད་པར་སྦྱོམ། བར་མ་ཆད་པར་
བསྦྱོམས། བར་མ་ཆད་པར་བསྦྱོམ། ° to uninter-
ruptedly cultivate

ཆང་བར་སྦྱོམ། ཆང་བར་བསྦྱོམས། ཆང་བར་
བསྦྱོམ། ° to completely cultivate ▸ བསྟེན་སྒྲུབ་
ཡན་ལག་བཞི་ཆང་བར་བསྦྱོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་
པས་... Through the yoga of completely cul-
tivating the four branches of prior approxima-
tion ... {GST-V}

ཡང་དག་པར་སྦྱོམ། ཡང་དག་པར་བསྦྱོམས།
ཡང་དག་པར་བསྦྱོམ། ° to correctly cultivate ▪
{ADV} subhāvitā ▸ འདིར་ནི་འཇིག་རྟེན་གསུམ་
ཀྱི་འཕྲོ་ལོ་ཡང་དག་པར་བསྦྱོམས་པར་འགྱུར།
Here, [one] correctly cultivates the maṇḍala of
the triple-world system.

རབ་ཏུ་སྦྱོམ།¹ རབ་ཏུ་བསྦྱོམས། རབ་ཏུ་བསྦྱོམ།
° to cultivate ▪ (√bhū): {SPS} bhāwayet ▸ ཉིན་
མཚན་དུ་ཡང་ཆོས་མཆོག་རབ་ཏུ་བསྦྱོམ། [He
should] cultivate the supreme teachings night
and day. {SPS}

2. to meditate (on) ▸ bhāwayati; {L, MSA, MV}

bhāvanā; {MV} bhāvana ▸ བདག་སྤང་བའི་
ཐབས་འཕྲོ་ལོ་དང་། བྱང་ཁང་བསྦྱོམས་...

[They] meditate [in] a tent and [on] amulets
for self-protection. {MCC}

AUX.:

བསྦྱོམ་པར་བྱ།² ° opt. to meditate (on); to focus
(on) ▸ མི་སྤྱུག་ལ་སོགས་བསྦྱོམ་པར་བྱ། [You]
should focus on impurities and so forth.

COLLOC.:

ཁྱེན་ལྡན་ཏུ་སྦྱོམ། ཁྱེན་ལྡན་ཏུ་བསྦྱོམས། ཁྱེན་ལྡན་
ཏུ་བསྦྱོམ། ° to continuously meditate (on) ▸
བདག་མེད་མཛོད་སུམ་ཏུ་རྟོགས་ཟིན་ཁྱེན་ལྡན་ཏུ་
སྦྱོམ་པར་བྱེད། [One] is continuously meditating
on a selflessness that has already been realized
directly [at the time of the path of seeing].

རྒྱལ་པར་སྦྱོམ།² རྒྱལ་པར་བསྦྱོམས། རྒྱལ་པར་
བསྦྱོམ། ° to thoroughly cultivate; to precisely
meditate ▪ (vi-√bhū): {GST} vibhāvanaiḥ;
{PU} vibhāwayet ▸ ཡང་ན་དེ་ལ་སྦྱོམ་བ་ནི།
རིགས་ཀྱི་ཚུལ་ཏུ་རྒྱལ་པར་བསྦྱོམ། Otherwise,
the meditation upon those [should] be a pre-
cise meditation in accordance with one's fam-
ily (kula). {GST}

ཡིད་ལ་སྦྱོམ། ཡིད་ལ་བསྦྱོམས། ཡིད་ལ་བསྦྱོམ། °
to meditate

བཤར་སྦྱོམ། བཤར་བསྦྱོམས། བཤར་བསྦྱོམ། ° to
engage in reviewing meditation; to engage in
glance meditation

3. to imagine; to entertain (the idea of) ▸ ལྷ་
ཁང་ཏུ་བཞུགས་པ་དེ་ཀྱན་གྲུན་པོ་མང་པོས་ཀྱ་
དཔེ་ཡིན་པར་བསྦྱོམ། Many fools imagine that
all of these [volumes of texts] housed inside
the temple are Indian texts. {GCG}

COLLOC.:

ཡོངས་སུ་སྦྱོམ། ཡོངས་སུ་བསྦྱོམས། ཡོངས་སུ་
བསྦྱོམ། ° to imagine; to manifest; to appear ▪
(vi-√bhū): {GST} vibhāwayet ▸ དང་པོའི་སྦྱོར་བ་
ནན་ཏན་གྱིས། དེ་ཡི་སྤྱང་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྦྱོམ། By
means of ardent first [preparatory] yoga, imag-
ine [oneself] on top of that [maṇḍala]. {GST}